

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 10 maja 2023 r.

Poz. 3903

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.430.2023 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 28 kwietnia 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 40)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr RG.0007.352.2023 Rady Gminy Kobiór z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie górnej stawki opłaty ponoszonej przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych, w całości, jako sprzecznej z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.), dalej jako „ustawa”, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 168).

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 2 marca 2023 r. Rada Gminy Kobiór podjęła uchwałę Nr RG.0007.352.2023 w sprawie górnej stawki opłaty ponoszonej przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych, dalej jako „uchwała”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. art. 6 ust. 2 ustawy.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 30 marca 2023 r. (przekazana przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Katowicach).

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru uznał, iż jest ona niezgodna z prawem.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy Rada gminy określa, w drodze uchwały, górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi, o których mowa w ust. 1. Z kolei zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy: Właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, oraz właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, wykonując obowiązek określony w art. 5 ust. 1 pkt 3b, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez:

1) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych lub,

2) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej, o którym mowa w art. 9b ust. 2

- przez okazanie takich umów i dowodów uiszczania opłat za te usługi.

Mocą niniejszej uchwały Rada podjęła próbę wypełnienia delegacji ustawowej z art. 6 ust. 2 w zw. z ust. 1 pkt 1 ustawy, tj. określenia górnych stawek opłat za usługi opróżniania zbiorników bezodpływowych

lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych. W tym celu w § 1 uchwały Rada przyjęła: *Ustala się górną stawkę opłaty za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych w wysokości 60,00 zł/m³ (netto).*

Rada określiła ww. maksymalną stawkę opłaty w kwocie netto, co zdaniem organu nadzoru stanowi naruszenie art. 6 ust. 2 ustawy w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług.

Posłużenie się przez ustawodawcę w art. 6 ust. 2 ustawy pojęciem "górných stawek opłat" powoduje, że rada gminy, stanowiąc w przedmiocie stawek opłat, powinna określić maksymalną ich wysokość (maksymalną stawkę, jakiej może zażądać przedsiębiorca za wykonanie określonej usługi, a jednocześnie maksymalną stawkę, jaką będzie musiał ponieść wytwórca nieczystości ciekłych). Oznacza to, że rada, dokonując tych ustaleń, jest zobowiązana uwzględnić przy określeniu tych opłat obciążenie z tytułu podatku od towarów i usług (VAT). Należy bowiem mieć na uwadze, że w dalszej kolejności nastąpi konkretyzacja tej opłaty w drodze umowy pomiędzy właścicielem nieruchomości a podmiotem odbierającym nieczystości, w postaci ceny z uwzględnieniem podatku VAT. Ustalona zatem przez radę górna stawka opłaty nie może być niższa aniżeli cena usługi, która zgodnie z brzmieniem art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług oznacza *wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za usługę i w której uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru lub usługi podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług lub podatkiem akcyzowym*, jak to wynika z art. 3 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług. Przy czym podatek ten, uwzględniony w cenie towaru czy usługi, musi być wyrażony w jednostkach pieniężnych. Reasumując, opłaty ustalane w trybie art. 6 ust. 2 ustawy muszą zatem zawierać w sobie wartość usługi z uwzględnieniem podatku VAT.

Powyższe stanowisko organu nadzoru jest zgodne z utrwaloną linią orzecniczą sądów administracyjnych. Jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 3 września 2015 r., sygn. akt IV SA/Po 76/15 (opubl. LEX nr 1920979): *W ocenie Sądu więc pojęcie „górną stawkę” odpowiada definicji „ceny”. Wobec tego stwierdzić należało, że Rada Miasta (...) określając w § 1 zaskarżonej uchwały górną stawkę opłaty w kwocie netto nie ustaliła maksymalnej stawki opłaty za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych - przekraczając tym samym granice ustawowego umocowania wynikające z art. 6 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a takie naruszenie prawa ma charakter istotny* (por. także m. in. wyrok WSA w Warszawie z 29 listopada 2018 r., sygn. akt VIII SA/Wa 574/18, opubl. LEX nr 2603818; wyrok WSA w Białymstoku z 11 maja 2016 r., sygn. akt I SA/Bk 1235/15, opubl. LEX nr 2057747; wyrok WSA w Gliwicach z dnia 16 maja 2013 r., sygn. akt II SA/Gl 116/13, opubl. LEX nr 1316739, wyrok WSA w Gliwicach z dnia 23 listopada 2006 r., sygn. akt II SA/Gl 663/06, opubl. LEX nr 1140254).

Wyżej opisane uchybienie w przedmiotowej uchwale stanowi istotne naruszenie prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją, co nastąpiło w niniejszej sprawie. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; publ. CBOSA).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr RG.0007.352.2023 Rady Gminy Kobiór z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie w sprawie górnej stawki opłaty ponoszonej przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz osadników w instalacjach

przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych – w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz